

Jaarverslag 2018

*Montessori Stichting Vreugd en Rust
Voorburg*

Inhoudsopgave

A Toelichting op onderdelen van het Jaarverslag

Ondertekening jaarverslag 2018	3
Gegevens rechtspersoon en kerngegevens	4
Bestuursverslag	5

B Jaarrekening

B1 Balans per 31 december 2018	18
B2 Staat van baten en lasten 2018	19
B3 Kasstroomoverzicht 2018	20
B4 Grondslagen	21
B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	23
B6 Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen	27
B7 Overzicht verbonden partijen	30
B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	31

C Overige Gegevens

C1 Gebeurtenissen na balansdatum	34
C2 Controleverklaring	35

Ondertekening jaarverslag 2018

Het jaarverslag 2018 is vastgesteld op 13 juni 2019 door het Dagelijks Bestuur van de stichting.

M.P. Stuijbergen

R.C.P van der Veer

Het jaarverslag 2018 is goedgekeurd op 13 juni 2019 door het Algemeen Bestuur van de stichting.

H. Luijendijk

E.M. Pool - Driessen

C.H.M. Gijzen - Ravensbergen

B.M. Kocken

A Toelichting op onderdelen van het Jaarverslag

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	41081
Naam instelling	Montessori Stichting Vreugd en Rust
Adres	Cicerostraat 1
Postcode / Plaats	2493 ZL Den Haag
Telefoon	070-3271123
Internet-site	www.msvr.nl
Contactpersoon	Kevin Seelbach
Telefoon	015-2511450

Brin	Naam	Sector
04SR	Montessorischool Nieuw Vreugd en Rust	PO
26PZ	Montessorischool Leidschenveen	PO

Kerngegevens

De Montessori Stichting Vreugd en Rust bestaat ruim 90 jaar en bestuurt een gemeenschap van 2 scholen voor primair onderwijs in de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Den Haag. Binnen de Montessori Stichting Vreugd en Rust krijgen ca. 900 leerlingen basisonderwijs, verzorgd door 75 medewerkers.

Kernactiviteiten

De stichting stelt zich ten doel onderwijs te verzorgen op algemeen bijzondere grondslag. De vorming en opvoeding van kinderen is gebaseerd op de beginselen van Maria Montessori. De stichting tracht haar doel te bereiken door het oprichten in stand houden van één of meer scholen, met gebruikmaking van alle wettige middelen. De scholen zijn vrij toegankelijk voor mensen die geloven in de vorming en opvoeding conform de beginselen van Maria Montessori. De aanname van nieuwe leerlingen binnen de stichting is gelimiteerd, doordat de schoolgebouwen een beperkt aantal groepen kunnen huisvesten.

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van de Montessori Stichting Vreugd en Rust is een stichting. Bij oprichting op 27 januari 1931 betrof de rechtsvorm een Vereniging. Per 31 januari 2017 heeft een omzetting van rechtsvorm plaatsgevonden van een vereniging naar een stichting. De stichting wordt bestuurd door een bestuur, bestaande uit 6 personen. Daarvan vormen twee personen het dagelijks bestuur (uitvoerend deel van het bestuur) en vier personen vormen het algemeen bestuur (toezicht houdend deel van het bestuur).

Organisatiestructuur

De Stichting kent een Dagelijks (Uitvoerend) Bestuur en een Algemeen (Toezichthoudend) Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit twee bestuursleden. Het Toezichthoudend Bestuur bestaat uit vier bestuursleden. Het Toezichthoudend Bestuur houdt toezicht op het Dagelijks Bestuur.

Horizontale verantwoording

Scholen leggen verantwoording af aan hun omgeving. Het doel van deze inspanningen is dat scholen het vertrouwen bij de omgeving vergroten, het beleid afstemmen op de maatschappelijke behoeften en hun keuzes legitimeren.

Bij horizontale verantwoording staat centraal dat er een relatie is met de ander, de belanghebbende of stakeholder. Verantwoording afleggen inclusief tekst en uitleg.

De meervoudige publieke horizontale verantwoording is een voortdurend groeiend proces. Het is een belangrijke waarde in het democratisch controleren. Het publieke aspect van de publieke verantwoording gaat om de volgende middelen

- ; de verantwoording is gerelateerd aan de besteding van publieke middelen
- ; de verantwoording is gerelateerd aan de uitoefening van publieke taken en bevoegdheden
- ; de verantwoording is openbaar; de verantwoording wordt geplaatst in het perspectief van de publieke zaak.

De stichting heeft dit op meerdere wijzen ingericht. Zo voert het Dagelijks Bestuur met regelmaat de horizontale dialoog met het Algemeen Bestuur, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad, de ouderraad en de leerlingenraad. Naast de dialoog wordt op dezelfde wijze ook de (schriftelijke) verantwoording ingericht.

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

Bestuursverslag

Belangrijkste kenmerken van het gevoerde financiële beleid

Uitgangspunt binnen het financiële beleid is het leerlingenaantal dat bij lumpsum financiering centraal staat bij de vaststelling van formatie en uitgaven aan leermiddelen en het bewaken van een voldoende weerstandsvermogen per school.

In eerdere jaren heeft het bestuur samen met de directeuren een risico-inventarisatie opgesteld ten behoeve van het weerstandsvermogen. Deze risicoanalyse wordt periodiek geactualiseerd, zo ook in 2018. Het risicoprofiel voor beide scholen en de stichting is niet significant gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Tevens maakt het bestuur al een aantal jaren gebruik van de methodiek van meerjarenbegrotingen om zo beter risico's in de operationele uitvoering inzichtelijk te krijgen en ermee te kunnen sturen.

De omvang van het weerstandsvermogen is in het beleid afhankelijk gesteld van de organisatiestructuur (twee scholen in één stichting) en de omvang van de totale exploitatie. De afspraak, om het weerstandsvermogen (eigen vermogen t.o.v. de totale lasten) te stellen op minimaal 15% is in 2018 gecontinueerd. Beide scholen zitten boven deze 15%. Afgesproken is dat de huidige begrotingsdiscipline blijft gehandhaafd, dat wil zeggen dat jaarlijks minimaal een sluitende begroting wordt goedgekeurd. Indien één van de scholen in een jaar onder het weerstandsvermogen komt van 15% zal deze school dit op korte termijn middels positieve resultaten met als basis een stringenter begroting moeten aanvullen.

Het weerstandsvermogen ultimo 2018 bedraagt 21% ten opzichte van 2017 21% en is hiermee niet gewijzigd.

Naar aanleiding van het "Herfstakkoord" heeft de stichting in 2013 besloten een bestemmingsreserve te vormen. Deze bestemmingsreserve heeft ten doel het stimuleren van innovatieve projecten en ideeën. Beide scholen geven hier invulling aan.

In het boekjaar 2018 is een positief resultaat van € 56.247 gerealiseerd. Dit is aanzienlijk beter dan het resultaat van € 6.000 dat is begroot.

Binnen de begroting is voldoende ruimte geweest voor investeringen in de beide scholen. Investeringen zijn voornamelijk gedaan in ICT, leermiddelen en het onderwijzend personeel.

Toelichting beloning bestuurders

Het algemeen bestuur van de stichting wordt ingevuld door bezoldigde, niet bij de stichting werkende, personen. Zij oefenen hun taak in alle onafhankelijkheid uit.

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de directeur-bestuurders, die beiden in de, bij de grootte van de stichting passende, bestuurdersschaal zijn aangesteld.

Visie MSVR

MSVR Het bestuur staat voor het instandhouden van Montessorionderwijs op algemeen bijzondere grondslag in Voorburg, Den Haag en omgeving. Het bestuur stelt zich onder andere ten doel om op een moderne manier invulling geven aan de principes van Maria Montessori, en heeft daartoe een visie geformuleerd op het Montessori onderwijs in de 21ste eeuw. Visie en missie van de stichting zijn gepubliceerd op de website www.msvr.nu.

Zaken met politieke of maatschappelijke impact

Er hebben zich in 2018 geen zaken voorgedaan met een politieke of maatschappelijke impact.

Internationalisering

In 2018 hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan met betrekking tot internationalisering. Het bestuur verwacht voor 2019 ook geen ontwikkelingen op dit gebied.

Klachtenregeling en vertrouwenspersoon

De stichting is in het bezit van een goed werkende klachtenregeling. Deze regeling is terug te vinden op de website van het bestuur en de scholen. Binnen iedere school is vanuit de regeling een contactpersoon benoemd. De stichting heeft één onafhankelijke vertrouwenspersoon die benaderbaar is via de contactpersoon per school. In 2018 is geen gebruik gemaakt van de klachtenprocedure.

Beleid 2018

Bestuur

Het bestuur heeft in 2018 een jaar van opbouw gekend. In de nieuwe samenstelling van dagelijks en algemeen bestuur is gewerkt aan een goede rolverdeling en rolneming.

In 2018 is het bestuur gevisiteerd door de onderwijsinspectie. De inspectie heeft een positief oordeel afgegeven over de kwaliteit van de scholen. De financiële situatie van de stichting is gezond bevonden. Wel heeft de stichting op last van de inspectie de communicatie en verantwoording van de vrijwillige ouderbijdrage aangepast.

Het bestuur werkt volgens de 'Code Goed Bestuur', zoals gewijzigd met ingang van 1 augustus 2017.

Personeel & organisatie

De stichting is werkgever van 75 mensen verdeeld over twee scholen.

Het personeelsbeleid van de stichting is in 2018 conform de in de begroting aangegeven beleidsvoornemens uitgevoerd.

Eind juli 2018 is een van de directeur-bestuurders, Dineke de Korte, met pensioen gegaan. Haar opvolger is Maarten Stuifbergen. De heer Stuifbergen kent de school en het bestuur van de stichting goed. Hiervoor was hij teamleider binnen de schoolorganisatie van Montessorischool Leidschenven.

In 2018 is een start gemaakt met het actualiseren van het integraal personeelsbeleid van de stichting. Hierbij wordt rekening gehouden met de actuele CAO afspraken. Binnen het nieuwe beleid krijgt het lerarentekort een belangrijke plaats omdat ook onze stichting moeite heeft om alle vacatures in te vullen met nieuwe collega's die aan onze kwalitatieve standaard voldoen. Een ander belangrijk element in het beleid is de ontwikkeling van de medewerkers. Daarbij stelt de stichting dat iedere leerkracht in het bezit dient te zijn van een Montessori-diploma, of bezig is deze te behalen. Een deel van het nascholingsbudget wordt dan ook gereserveerd voor de kosten die dit met zich meebrengt. Het vernieuwde personeelsbeleid zal in 2019, ter goedkeuring, worden aangeboden aan de GMR van de stichting.

Het beleid van de stichting is erop gericht om personeel zoveel mogelijk op natuurlijke wijze uit te laten vloeien. Hierdoor wordt de kans op uitkeringen na ontslag geminimaliseerd. In 2018 hebben geen gedwongen ontslagen plaats gevonden.

Inzet werkdrukmiddelen

Per 1 augustus heeft de overheid aanvullende middelen opgenomen in de bekostiging ter verlaging van de werkdruk in het onderwijs. Deze middelen bedragen voor het schooljaar 2018-2019 € 155,50 per leerling en maakt onderdeel uit van de bekostiging personeel en arbeidsmarktbeleid. De middelen die door de overheid zijn ontvangen in het kader van het verlagen van de werkdruk zijn aangewend voor meer handen in de klas. Dit is gedaan op basis van uitgebreid overleg met de personeelsleden. Door personele omstandigheden is het op de locatie in Leidschenveen niet gelukt om alle beschikbare middelen in te zetten voor werkdrukvermindering. De oplossingen om de werkdruk te verminderen zijn namelijk ingezet voor het primaire proces. Van de resterende middelen die beschikbaar zijn voor de periode augustus t/m december is een bestemmingsreserve gevormd. Deze middelen zullen aanvullend worden uitgegeven in de periode januari - t/m juli 2019. Hier ligt een bestuursbesluit aan ten grondslag.

De inzet van de werkdrukmiddelen hebben conform onderstaande tabel plaatsgevonden.

Categorie	Besteed bedrag	Toelichting
Personeel	€ 40.994	Betreft inzet personeel in eigen dienst
Materieel	-	
Professionalisering	-	
Overig	-	

In de periode augustus- t/m december 2018 heeft de stichting € 55.850 beschikbaar ter verlaging van de werkdruk. Van de beschikbare middelen is een bedrag van € 40.994 daadwerkelijk ingezet. Er resteert een saldo van € 14.856. Laatstgenoemde bedrag is in de balans opgenomen als bestemmingsreserve "inzet werkdrukmiddelen". Dit bedrag zal in 2019 worden besteed aan werkdrukverlaging.

Huisvesting van de scholen

De stichting is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van twee schoolgebouwen, te weten Montessorischool Nieuw Vreugd en Rust te Voorburg en Montessorischool Leidschenveen te Den Haag. De rijksoverheid stelt via de lumpsum jaarlijks middelen ter beschikking voor het binnenonderhoud, en - sinds 1 januari 2015 - het buitenonderhoud van de scholen. Voor de school in Voorburg heeft het bestuur met succes een beroep gedaan op een overgangsregeling in verband met de levensduur van een deel van het gebouw.

Het onderhoud aan beide schoolgebouwen wordt planmatig aangepakt door middel van een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP). In het gebouw van Montessorischool Nieuw Vreugd en Rust zijn de kamers van het onderwijsondersteunend personeel opgeknapt. Voor Leidschenveen is in 2018 de directiekamer opnieuw ingericht.

In 2018 heeft de stichting voor beide scholen een nieuw MJOP laten opstellen. Dit zal de komende jaren de leidraad zijn voor de onderhoudswerkzaamheden. Wat betreft de huisvesting zijn er komende jaren geen wijzigingen te verwachten. De school in Leidschenveen is gebouwd in 2005 en is een relatief jong gebouw. De school in Voorburg is voor het grootste gedeelte in 1970 gebouwd en in 2006 is er een nieuw gedeelte aangebouwd. Momenteel zijn er gesprekken met de gemeente gaande over eventuele vervanging van de oudbouw in de toekomst.

Onderwijs & Kwaliteit

Montessorischool Leidschenveen heeft het schoolplan 2015-2019 als basis voor de beleidsdoelstellingen 2018 gebruikt. Deze beleidsdoelstellingen zijn grotendeels behaald en voor zo ver deze niet zijn behaald opgenomen in het schoolplan 2019. Voor leerlingen met interesse, aanleg en ambitie zijn voldoende uitdagingen aanwezig, o.a. in de vorm van langlopende projecten (boerderijschool, Lekker in je Vel) en in de speciale verrijkingslessen.

Montessorischool Nieuw Vreugd en Rust heeft, net als Leidschenveen, het schoolplan als basis gebruikt voor het jaarplan. Ook hier zijn de beleidsdoelstellingen grotendeels behaald. Doelstellingen die nog niet behaald zijn, worden opgenomen in het jaarplan van 2018. De school heeft in 2018 voor het laatst gewerkt met een leerplein voor leerlingen die extra aandacht nodig hebben of remedial teaching. Vanaf schooljaar 2018-2019 is de zorg voor de leerlingen terug naar de klassen gegaan met de juiste ondersteuning vanuit interne begeleiding en andere expertise binnen de school.

De middelen die vanuit de overheid zijn ontvangen in het kader van de 'prestatiebox' zijn aangewend voor opbrengstgericht werken. Hierbij valt te denken aan scholing voor de leerkrachten, maar ook methodes en ondersteuning voor de leerlingen. Eveneens is een deel van dit geld uitgegeven aan Interne Begeleiding op de scholen.

Passend Onderwijs

Ook voor 2018 is binnen de scholen verdere invulling gegeven aan het vormgeven van het Passend Onderwijs. Veel procedures rondom de Passend Onderwijs zijn veranderd. Binnen het samenwerkingsverband Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH) vindt voor alle scholen in de regio afstemming plaats over het passend onderwijs. Het onderzoek dat eind 2015 is uitgezet heeft o.a. als resultaat gehad dat de normen en het aanvraagproces voor het inzetten van de middelen vanuit het SPPOH per 1 augustus 2017 zijn vereenvoudigd. De gelden voor basisondersteuning worden op beide scholen ingezet voor interne begeleiding en onderwijsondersteunende activiteiten waaronder verrijking, remedial teaching en individuele ondersteuning.

Onderzoek en ontwikkeling

In 2018 hebben er geen ontwikkelingen plaatsgevonden op het gebied van onderzoek. Verwacht wordt dat een van de scholen deel zal gaan nemen aan een landelijk onderzoek naar de rol van executieve functies in het montessori-onderwijs. Waarschijnlijk zal dit onderzoek gaan plaatsvinden in 2019.

Toekomstige investeringen

In de begroting 2019 zijn de toekomstige investeringen opgenomen. Dit zijn voornamelijk investeringen op het gebied van ICT en leermiddelen. De inventaris zal op langere termijn aan vervanging toe zijn. De komende jaren zullen er onderhoudswerkzaamheden aan het gebouw worden verricht conform het nieuwe MJOP. De investeringen en onderhoudswerkzaamheden zullen middels de afschrijvingslasten en de onderhoudsvoorziening in de exploitatie van de stichting worden opgenomen.

De komende jaren zullen geen majeure investeringen plaatsvinden.

Montessorischool Leidschenveen

Algemeen

In juli 2018 heeft een personele wisseling plaatsgevonden in de directie van de Montessorischool Leidschenveen. Vanaf 1 augustus 2018 is Bianca Boutestijn aangesteld als directeur en is Maarten Stuifbergen aangesteld als directeur-bestuurder en lid van het uitvoerend bestuur van de stichting, namens Montessorischool Leidschenveen.

Onderwijs

In 2018 heeft een ontwikkelgroep gewerkt aan een herziening en integratie van de plaats van wetenschap en natuur in ons onderwijs. Samen met collega's, externe experts en ouders is gewerkt aan een basis voor een curriculum dat in de toekomst verder ingebed zal worden in het onderwijs. Het uitgangspunt is dat het onderwijs, vanuit de gedachte van het onderzoekend leren, meer in relatie staat met de natuur en de wereld om ons heen. Dit proces zal in 2018-2019 voortgezet worden en concreet worden vertaald naar lesmaterialen en aanverwante lessen in de buitenruimte.

Voor alle leerlingen van groep 8 organiseren wij elk jaar in de maanden maart t/m mei het project "Lekker in je Vel", waarbij zij worden voorbereid op de puberteit, de veranderingen in hun lichaam en de sociaal- emotionele veranderingen die samenhangen met de overgang naar de scholen voor voortgezet onderwijs.

De verrijkingsgroepen, die onder de deskundige leiding van twee speciaal daarvoor opgeleide docenten worden geleid, waren door hoogbegaafde leerlingen uit onder- midden- en bovenbouw bezet en waren gericht op verschillende "leren leren" theorieën. Er werd o.a. gewerkt aan metacognitie, onderzoekend leren, waaronder een project waarin filosofie en poëzie aan bod kwamen. Alle leerlingen hebben de matrix Rubrics ingevuld om zicht te krijgen op hun sterke en zwakke ontwikkelde kenmerken. Activiteiten als voorloper op wetenschappelijk onderzoek zijn aan de orde geweest.

Met andere Montessorischolen wordt er een zoektocht gedaan naar een nieuw volgsysteem dat beantwoordt aan de eisen van de 21e eeuw en de behoeften van verschillende montessorischolen om het plannen en handelen van het onderwijzend personeel te ondersteunen.

Leerervaringen buiten de school in het kader van techniek vinden voor alle bouwen plaats. Zo hebben we weer geparticipeerd in de Lego League en het Techniektournooi. Alle leerlingen hebben met heel veel plezier meegedaan aan de Grote Rekendag. Er zijn prijzen gewonnen met het Schaaktournooi en het Techniektournooi, waarvoor leerlingen ook landelijk zijn uitgekomen.

Kwaliteitszorg

Montessorischool Leidschenveen onderscheidt kwaliteit en kwaliteitszorg.

Op basis van onze missie en visie hebben we beleidsterreinen vastgesteld die de focus vormen voor onze kwaliteitszorg. We streven kwaliteit na door bij de verschillende beleidsterreinen ambities vast te stellen.

Jaarlijks beoordelen we een aantal beleidsterreinen. Doordat we de ambities systematisch en cyclisch verbeteren of borgen zorgen we ervoor dat de kwaliteit op peil blijft.

Van belang is ook dat onze kwaliteitszorg gekoppeld is aan het integraal personeelsbeleid. We streven ernaar dat onze medewerkers competenties ontwikkelen die gerelateerd zijn aan de beleidsterreinen die we belangrijk vinden. Daardoor borgen we dat de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onze medewerkers parallel verloopt.

Ook in de toekomst willen we de kwaliteit blijven bewaken.

Het Oudertevredenheidsonderzoek Scholing

De studiedagen hebben in het eerste deel van 2018 in de eerste helft van 2018 in het teken gestaan van een uitgebreide reflectie op de studiedagen in Rotterdam die in 2017 hebben plaatsgevonden.

De reflectie richtte zich op een betekenisvolle oriëntatie op de samenleving door verbinding te zoeken met onze directe omgeving aan de ene kant en de snel veranderende wereld aan de andere kant. Tijdens studiedagen hebben we de vragen gesteld die gaan over een passende opvoeding in deze snel veranderende wereld. Als team hebben we een verbinding gemaakt met het gedachtegoed van de onderwijspedagoog Gert Biesta. In zijn boek 'De terugkeer van het lesgeven' brengt hij een waardevolle nuance aan in de drang tot het vernieuwen van het onderwijs en de aanverwante rol van de leraar. Ook de drieslag kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming zijn uitgebreid behandeld. Er is constant een verbinding gemaakt met het gedachtegoed van Maria Montessori en onze eigen praktijk in Leidschenveen. In het tweede deel van 2018 is een start gemaakt met het herformuleren van onze montessoridentiteit als voorbereiding op het schrijven van het schoolplan.

De nascholing van het personeel was gericht op het behalen van het Montessoridiploma en het opdoen van expertise op het gebied van leerproblemen als dyslexie.

Er zijn 7 arrangementen aangevraagd en toegewezen. In het kader van de collegiale samenwerking en uitwisseling brachten regelmatig collega's van andere scholen een bezoek aan onze school.

Uitstroom

In 2018 hebben 60 leerlingen van groep 8 de school verlaten.

Vervolgonderwijs	Aantal	%
VWO	13	22%
HAVO / VWO	7	12%
HAVO	15	25%
VMBO-T / HAVO	9	15%
VMBO-T	9	15%
VMBO-T / K	5	8%
VMBO-K	2	3%
Totaal	60	100%

Twee maal per jaar hebben onze bovenbouwleraren overleg met de diverse scholen voor voortgezet onderwijs (in de BOVO) en horen daar hoe onze leerlingen het doen. Over het algemeen doen zij het heel goed en behalen zij het verwachte diploma of zelfs dat van een hoger niveau dan verwacht werd.

Nieuw Vreugd en Rust

Algemeen

Het gehele kalenderjaar 2018 heeft de school een directeur-bestuurder gekend in de persoon van Rob van der Veer.

Onderwijs

In 2018 is gewerkt aan vier belangrijke thema's:

1. Zorgstructuur: Er is verder ontwikkeld aan het verstevigen van de zorgstructuur en het zorgbeleid. De ondersteuning van de kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte was tot de zomer van 2018 belegd binnen het leerplein van de school. Na de zomer is dit terug gegaan naar de groepsverantwoordelijkheid. Hierbij worden leerkrachten ondersteund in begeleiding, tijd en middelen. Deze werkwijze wordt tegen de zomer van 2019 geëvalueerd en eventueel bijgesteld.
2. Sociaal-emotionele vorming: Er is een werkgroep opgezet om de schoollijn in SOV te onderzoeken, voorstellen te doen voor aanpassing en vervolgens het implementatieproces uit te zetten. Dit heeft geleid tot een voorstel eind 2018, welke door het team is aangenomen. In 2019 zal de implementatie plaatsvinden.
3. Registratie: De werkgroep registratie onderzoekt een verantwoorde manier van registreren, passend binnen ons onderwijssysteem en gebruiksvriendelijk voor de leerkracht. Eind 2018 loopt het onderzoek en zijn er richtinggevende ideeën geuit naar het managementteam. Dit project loopt door in 2019.
4. Cultuureducatie: In 2018 zijn twee leerkrachten opgeleid tot intern cultuurcoördinator. Zij hebben een visie op cultuureducatie geschreven, passend binnen onze school. Vanuit deze visie is een werkgroep aan de slag gegaan om de visie te vertalen naar praktische uitwerkingen binnen de klassen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. In de tweede helft van 2018 heeft dit geleid tot gecombineerde projecten binnen het vakgebied wereldverkenning. Lessen combineren met goede verwerkingsactiviteiten en bezoeken aan bijvoorbeeld musea. Tevens hebben we de verbinding gezocht en gevonden met lokale kunstenaars. Dit heeft geleid tot gastlessen op school en een mooie afsluitende tentoonstelling.

Kwaliteitszorg

Montessorischool Nieuw Vreugd en Rust onderscheidt kwaliteit en kwaliteitszorg.

Op basis van onze missie en visie hebben we beleidsterreinen vastgesteld die de focus vormen voor onze kwaliteitszorg. We streven kwaliteit na door bij de verschillende beleidsterreinen ambities vast te stellen.

Jaarlijks beoordelen we een aantal beleidsterreinen. Doordat we de ambities systematisch en cyclisch verbeteren of borgen zorgen we ervoor dat de kwaliteit op peil blijft.

Van belang is ook dat onze kwaliteitszorg gekoppeld is aan het integraal personeelsbeleid. We streven ernaar dat onze medewerkers competenties ontwikkelen die gerelateerd zijn aan de beleidsterreinen die we belangrijk vinden. Daardoor borgen we dat de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onze medewerkers parallel verloopt.

Oudertevredenheidsonderzoek

Eind 2018 is het Oudertevredenheidsonderzoek afgenomen. De resultaten en het verbeterplan wordt in 2019 voorgelegd aan de medezeggenschapsraad van de school.

Scholing

In 2018 hebben bijna alle leerkrachten hun Montessori-opleiding positief afgesloten. Daarmee kan gesteld worden dat het team Montessori-bevoegd is. Enkele collega's hebben er voor gekozen zich nog verder te verdiepen in de Montessori-werkwijze door door te studeren tot vakbekwaam Montessorileerkracht.

Naast de Montessorischoling hebben enkele collega's individuele coaching ontvangen van een externe coach. De coaching was gericht op klassenmanagement en op het verkrijgen van meer zicht op de onderwijsbehoeften van kinderen. Ook hebben enkele leerkrachten, op individuele basis en in het belang van de school, scholing genoten. De teamscholing, middels de studiedagen, was gericht op handelingsgericht werken.

Managementstructuur

De school heeft er voor gekozen te werken met een één-hoofdige schoolleiding, de directeur. Daarnaast is er een middenkader geformeerd. Dit middenkader bestaat uit 4 bouwcoördinatoren die in lijn leiding geven aan hun eigen bouw en 2 intern begeleiders die de zorg coördineren. Het middenkader en de directie vormen tezamen het managementteam. Onder begeleiding een externe deskundige is in 2018 verder gewerkt aan het professionaliseren van deze structuur.

Uitstroom

In 2018 hebben 57 leerlingen uit het 8e leerjaar de school verlaten naar het voortgezet onderwijs volgens de volgende verdeling:

Onderwijs	Aantal	
VWO	21	37%
HAVO / VWO	9	16%
HAVO	14	25%
VMBO-T / HAVO	4	7%
VMBO-T / VMBO KL / T	9	16%
Totaal	57	100%

Tweemaal per jaar hebben de leerkrachten uit de bovenbouw overleg met de scholen van voortgezet onderwijs waar onze leerlingen naar toe gaan. Enerzijds worden hier de nieuwe leerlingen besproken en anderzijds wordt gesproken over hoe het met onze ex-leerlingen gaat. Uit deze gesprekken en uit de rapporten die wij nog meerdere jaren ontvangen kunnen wij opmaken dat onze advisering over het algemeen passend is bij de mogelijkheden van het kind.

Kerncijfers	2018	2017	2016	2015	2014
Financieel					
Baten					
Rijksbijdragen	4.490.072	4.139.367	4.085.883	4.113.545	3.749.169
Overige overheidsbijdragen	17.045	19.492	15.217	32.887	32.460
Overige baten	446.141	518.242	504.482	574.213	467.208
Totaal baten	4.953.258	4.677.101	4.605.582	4.720.645	4.248.837
Lasten					
Personele lasten	3.903.336	3.707.025	3.654.073	3.565.423	3.393.763
Afschrijvingen	141.322	146.592	134.699	124.568	109.002
Huisvestingslasten	325.279	327.440	325.603	394.746	302.918
Overige instellingslasten	314.666	269.372	330.594	332.510	239.989
Leermiddelen (PO)	212.724	179.794	209.240	186.352	188.741
Totaal lasten	4.897.327	4.630.223	4.654.209	4.603.599	4.234.413
Saldo baten en lasten	55.931	46.878	-48.627	117.046	14.424
Financiële baten en lasten	316	1.455	4.988	8.622	9.547
Resultaat	56.247	48.333	-43.639	125.668	23.971
Eigen vermogen	1.183.365	1.127.118	1.078.785	1.122.424	996.756
Voorzieningen	471.632	491.622	492.857	439.753	404.882
Solvabiliteitsratio	0,78	0,76	0,76	0,53	0,55
Liquiditeit	2,88	2,83	2,91	2,72	2,95
Weerstandsvermogen/totale baten	0,21	0,21	0,20	0,20	0,18
Rentabiliteit	0,01	0,01	-0,01	0,03	0,01
Huisvestingsratio	0,07	0,07	0,07	0,09	0,07
Personeel in dienst	2018	2017	2016	2015	2014
Totaal fte	56,63	58,06	57,94	56,99	56,3
Totaal aantal personen	75	79	74	75	76
Totaal man	10	10	9	10	10
Totaal vrouw	65	69	65	65	66

Financiële analyse balans

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balans.

Op korte termijn beschikbaar	31-12-2018	31-12-2017
Liquide middelen	1.040.009	1.115.828
Vorderingen	292.971	314.474
Kortlopende schulden	-463.598	-504.663
Werkkapitaal	869.382	925.639
Vastgeleid op lange termijn		
Vaste activa	785.615	693.101
Langlopende schulden	-	-
	785.615	693.101
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	1.654.997	1.618.740
Deze financiering vond plaats met		
Eigen vermogen	1.183.365	1.127.118
Voorzieningen	471.632	491.622
	1.654.997	1.618.740

Balans		
Activa	31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa	785.615	693.101
Vorderingen	292.971	314.474
Liquide middelen	<u>1.040.009</u>	<u>1.115.828</u>
	2.118.595	2.123.403
Passiva		
Eigen vermogen	1.183.365	1.127.118
Voorzieningen	471.632	491.622
Kortlopende schulden	<u>463.598</u>	<u>504.663</u>
	2.118.595	2.123.403

Toelichting balans

Materiële vaste activa

In 2018 is voor € 225.195 geïnvesteerd in de materiële vaste activa. De investering 2018 is hiermee circa € 35.000 hoger dan begroot. De investeringen hebben plaatsgevonden in ICT, leermiddelen en inventaris. De investeringen die in 2018 zijn gepleegd zijn hoger dan voorgaande jaren. Hierdoor is de waarde van de materiële vaste activa in 2018 met circa € 85.000 toegenomen. De waarde van de vaste activa bedraagt ultimo 2018 € 730.324.

Financiële vaste activa

De borg die retour zal worden ontvangen van Snappet na inlevering van de tablets is per 2018 opgenomen als financiële vaste activa. Dit is eveneens toegepast op de vergelijkende cijfers uit 2017.

Het financiële vaste actief inzake de transitievergoeding komt voort uit de mogelijkheid om verstrekte transitievergoedingen in 2020 te declareren bij het UWV. Deze regeling is begin 2019 geformaliseerd en geeft in de richtlijnen aan dat reeds verstrekte transitievergoedingen in het boekjaar 2018 opgenomen dienen te worden, mits aan de vereiste documentatie is voldaan.

Vorderingen

De vorderingen zijn in 2018 afgenomen ten opzichte van voorgaand boekjaar. Ultimo 2018 staan er minder vorderingen open inzake de ouderbijdrage. Dit heeft tot gevolg dat ook de voorziening dubieuze debiteuren afneemt. De vordering ten opzichte van het vervangingsfonds is ultimo 2018 circa € 18.000 lager dan in 2017. Dit betreft de declaratie over de maand december. De afname valt te verklaren, doordat er minder ziekte vervanging is gedeclareerd in de maand december 2018. Deze afname zorgt grotendeels voor de afname van de kortlopende vorderingen.

Liquide middelen

Als gevolg van een negatieve kasstroom in 2018 is het saldo aan liquide middelen afgenomen. In het kasstroomoverzicht is een specificatie van de kasstromen weergegeven.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is gewijzigd ten hoogte van het exploitatieresultaat. In de resultaatbestemming heeft conform afspraak een verdeling plaatsgevonden. Ten laste van de Bestemmingsreserve 'verdere versterking onderwijskwaliteit' zijn de afschrijvingslasten van de betreffende investeringen gebracht. Ten gunste van de private reserve is een deel van het exploitatieresultaat gebracht. Dit deel bestaat uit de verhouding van de ouderbijdrage ten opzichte van de totale baten en het exploitatieresultaat. Het resterende deel is ten gunste gebracht van de algemene reserve. In 2018 heeft de locatie in Leidschenveen de beschikbare middelen voor werkdrukvermindering niet volledig in kunnen zetten. De maatregelen tegen werkdrukvermindering zijn namelijk ingezet ten behoeve van het reguliere onderwijsproces. De middelen die niet zijn ingezet zijn opgenomen als bestemmingsreserve om in een opvolgend jaar ingezet te worden.

Voorzieningen

Als gevolg van een schattingswijziging die heeft plaatsgevonden bij de bepaling van de voorziening voor jubilea is de voorziening afgenomen ten opzichte van voorgaand jaar. Met ingang van het boekjaar 2018 is de voorziening bepaald aan de hand van de werkelijke in dienst datum. Voorheen werd hiervoor een fictieve datum gebruikt. De werkelijke in dienst geeft echter de meest accurate berekening van de voorziening. De verschillen zijn met name zichtbaar bij medewerkers die op latere leeftijd zijn ingestroomd in het onderwijs.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden / overlopende activa zijn afgenomen in 2018. Dit komt voornamelijk doordat het saldo aan vooruit ontvangen ouderbijdrage lager is dan voorgaand jaar. In voorgaande jaren zijn de facturen inzake de ouderbijdrage verzonden in november/december van dat betreffende boekjaar.

Vanwege vertraging bij de vaststelling van het bedrag aan ouderbijdrage zijn de facturen begin 2019 verstuurd. Dit zorgt ervoor dat het saldo aan vooruit ontvangen ouderbijdrage is afgenomen.

Financiële analyse exploitatieresultaat

Het jaar 2018 sluit met een positief resultaat van € 56.247.

Baten	2018	Begroting 2018	Verschil
Rijksbijdragen	4.490.072	4.113.100	376.972
Overige overheidsbijdragen	17.045	19.700	-2.655
Overige baten	446.141	381.100	65.041
Totaal baten	4.953.258	4.513.900	439.358
Lasten			
Personele lasten	3.903.336	3.620.000	283.336
Afschrijvingen	141.322	141.200	122
Huisvestingslasten	325.279	322.600	2.679
Overige instellingslasten	314.666	246.800	67.866
Leermiddelen (PO)	212.724	178.700	34.024
Totaal lasten	4.897.327	4.509.300	388.027
Saldo baten en lasten	55.931	4.600	51.331
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	316	1.400	-1.084
Saldo fin. baten en lasten	316	1.400	-1.084
Resultaat	56.247	6.000	50.247

Toelichting verschillen werkelijk-begroting

Het boekjaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat van € 56.247. Hiermee is het resultaat € 50.247 hoger dan begroot.

Rijksbijdragen

In 2018 is de bekostiging omhoog bijgesteld als gevolg van een loonkostenstijging die voortvloeit uit wijzigingen in de CAO voor het primair onderwijs. In 2018 is aanvullende bekostiging ontvangen in het kader van werkvermindering. Deze middelen zijn beschikbaar gekomen vanaf augustus 2018 en zijn toegevoegd aan de reeds bestaande subsidie voor personeel- en arbeidsmarktbeleid. Bovendien genoemde aanvullende bekostiging hebben beide een toename van de personele lasten tot gevolg. Enerzijds door een stijging van de loonkosten per medewerker, anderzijds door extra personele inzet ter vermindering van werkdruk. Vanwege de inleenvergoeding die is ontvangen voor het begeleiden van een subsidietraject vanuit het ministerie zijn de baten inzake een inleenvergoeding hoger dan begroot.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn met een lichte negatieve afwijking lager dan begroot.

Overige baten

De overige baten zijn over de gehele linie hoger dan begroot. Enkele bijzonderheden zijn een toename van de baten uit de ouderbijdrage, omdat er in 2018 meer aan ouderbijdrage is ontvangen dan begroot. In 2018 zijn middelen (circa € 10.500) ontvangen vanwege de opheffing van de VBS. Tevens is over het boekjaar 2017 een bonus ontvangen (circa € 3.500) vanuit het vervangingsfonds, omdat er minder is gedeclareerd dan aan premie is ingelegd. Voor 2018 is hier een vordering voor opgenomen per 31-12-2018 ter hoogte van circa € 6.000,-.

Personele lasten

Vanwege bovengenoemde loonstijging en extra personele inzet vanwege de werkdrukvermindering zijn de personele lasten toegenomen ten opzichte van de begroting. De overige personele lasten zijn, ondanks een aantal kleine afwijkingen op onderliggende posten, conform begroting.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten 2018 zijn conform begroting. De investeringen die in 2018 hebben plaatsgevonden zijn groter dan begroot. In de begroting is echter rekening gehouden met een investering aan het begin van het boekjaar. Doordat de investeringen later in het jaar hebben plaatsgevonden, zijn de afschrijvingslasten conform begroting.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn conform begroting.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn hoger dan begroot. Hier liggen een aantal oorzaken aan ten grondslag. De voornaamste redenen zijn een toename van de lasten voor begeleiding van leerlingen met specifieke problematiek. Hier ontvangt het schoolbestuur ook aanvullende bekostiging voor vanuit het samenwerkingsverband. De overige beheer- en bestuurskosten zijn eveneens hoger dan begroot. Dit geldt ook voor uitgaven die specifiek worden verricht ten behoeve van de ouderraad.

Leermiddelen

In 2018 zijn meer middelen besteed aan leermiddelen en ICT. Dit is met name zichtbaar op de uitgaven voor algemene leer- en hulpmiddelen. Ook de uitgaven voor licenties is een kostenpost waar de afgelopen jaren een toename zichtbaar is.

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

Financiële kengetallen

De kengetallen zijn als volgt :

	2018	2017	Signaleringswaarde
Weerstandsvermogen	0,21	0,21	< 0,05
Solvabiliteit	0,78	0,76	< 0,3
Liquiditeit	2,88	2,83	< 0,75
Rentabiliteit	0,01	0,01	< 0
Huisvestingsratio	0,07	0,07	> 0,1

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de scholengemeenschap financieel in staat is haar lopende bedrijfsactiviteit voort te kunnen zetten en aan haar verplichtingen, het verzorgen van onderwijs, te voldoen. Het weerstandsvermogen 1 wordt berekend door het vrije deel van het eigen vermogen te delen door de exploitatie opbrengsten.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een organisatie op langere termijn in staat moet worden geacht haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Liquiditeit

De liquiditeit van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer waarbij de vlottende activa worden gedeeld door de kortlopende schulden. Dit cijfer geeft aan in welke mate op korte termijn aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar wordt gebracht.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen de winst en het eigen vermogen. De ratio geeft aan in welke mate het vermogen winst oplevert.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten (inclusief afschrijving gebouwen en terreinen) en de totale lasten. Een ratio van 0,1 wordt aangehouden als norm.

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

Continuïteitsparagraaf

De ontwikkelingen in de toekomst zijn financieel verwerkt in de begroting 2019 t/m 2021. Deze gegevens zijn verwerkt in de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag.

Leerlingaantallen		Prognose	Prognose	Prognose
	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
Leerlingen <8 jaar	435	435	432	425
Leerlingen >8 jaar	412	433	439	435
Totaal	847	868	871	860
Toename + / afname -		21	3	-11

	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021
Aantal FTE's	55,78	55,78	55,78	55,78
Aantal FTE's Directie	2,80	2,80	2,80	2,80
Aantal FTE's OP	47,59	47,59	47,59	47,59
Aantal FTE's OOP	5,39	5,39	5,39	5,39

De komende jaren is de verwachting dat het aantal leerlingen stabiel zal blijven. Op de teldatum 1-10-2018 was het aantal leerlingen lager dan voorgaande jaren. De verwachting is dat deze afname éénmalig is geweest en dat op teldatum 1-10-2019 het aantal leerlingen zal liggen rond de 870 leerlingen.

Het aantal FTE zal de komende jaren eveneens stabiel blijven.

Balans	2018	2019	2020	2021
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting
Activa				
Vaste activa	785.615	781.015	710.815	650.315
Kortlopende vorderingen	292.971	292.971	292.971	292.971
Liquide middelen	1.040.009	895.498	873.673	1.088.374
	2.118.595	1.969.484	1.877.459	2.031.660
Passiva				
Algemene reserve	947.893	949.041	985.989	1.077.637
Bestemmingsreserves	126.369	87.821	49.273	10.725
Overige reserves (privaat)	109.103	109.103	109.103	109.103
Voorzieningen	471.632	359.921	269.496	370.597
Kortlopende schulden	463.598	463.598	463.598	463.598
	2.118.595	1.969.484	1.877.459	2.031.660

De mutatie op de materiële vaste activa is afhankelijk van de jaarlijkse investeringen en de jaarlijkse afschrijving. De overige vorderingen en kortlopende schulden blijven gelijk. De mutatie in de liquide middelen komt voort uit het kasstroomoverzicht. Het vermogen muteert o.b.v. het resultaat dat is begroot voor het betreffende jaar.

Exploitatie	2018	2019	2020	2021
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting
Baten				
Rijksbijdragen	4.490.072	4.464.500	4.477.600	4.526.600
Overige overheidsbijdragen	17.045	17.000	17.000	17.000
Overige baten	446.141	434.400	410.400	434.400
	<u>4.953.258</u>	<u>4.915.900</u>	<u>4.905.000</u>	<u>4.978.000</u>
Lasten				
Personele lasten	3.903.336	3.975.200	3.958.900	3.962.900
Afschrijvingen	141.322	146.600	140.200	130.500
Huisvestingslasten	325.279	365.000	365.000	365.000
Overige instellingslasten	314.666	278.400	254.400	278.400
Leermiddelen (PO)	212.724	189.100	189.100	189.100
	<u>4.897.327</u>	<u>4.954.300</u>	<u>4.907.600</u>	<u>4.925.900</u>
Saldo baten en lasten	55.931	-38.400	-2.600	52.100
Financiële baten en lasten	316	1.000	1.000	1.000
Resultaat	56.247	-37.400	-1.600	53.100

Als gevolg van een afname van het aantal leerlingen vertoont de begroting 2019 "rode cijfers". Aangezien de vooruitzichten zijn dat de afname van het aantal leerlingen van tijdelijke aard is vormt het boekjaar 2019 een uitzondering ten opzichte van de opvolgende jaren. Door de afname van het aantal leerlingen nemen de inkomsten in verhouding meer af dan de personele inzet, die in beginsel gelijk zal blijven.

De huisvestingslasten vertonen eveneens een toename als gevolg van het geactualiseerde meerjarig onderhoudsplan. Dit plan toont aan dat de toekomstige dotaties aan de onderhoudsvoorziening hoger dienen te zijn, dan voorheen het geval was.

De negatieve begrotingsjaren kan de Stichting opvangen met het vermogen, dat zij in de loop der jaren heeft opgebouwd.

Kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten	2018	2019	2020	2021
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting
Saldo baten en lasten	56.247	-37.400	-1.600	53.100
Afschrijvingen	141.322	146.600	140.200	130.500
<u>Mutaties werkkapitaal</u>				
- Vorderingen	21.503	-	-	-
- Financiële vaste activa	-8.641	-	-	-
- Kortlopende schulden	-41.065	-	-	-
	<u>-28.203</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Mutaties voorzieningen	-19.990	-111.711	-90.425	101.101
	<u>-19.990</u>	<u>-111.711</u>	<u>-90.425</u>	<u>101.101</u>
	149.376	-2.511	48.175	284.701
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Materiële vaste activa	-225.195	-142.000	-70.000	-70.000
Financiële vaste activa	-	-	-	-
	<u>-225.195</u>	<u>-142.000</u>	<u>-70.000</u>	<u>-70.000</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie overige langlopende schulden	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Mutatie liquide middelen	-75.819	-144.511	-21.825	214.701

In bovenstaande tabel zijn de toekomstige kasstromen opgenomen die voortkomen uit de meerjarenbegroting. De komende twee begrotingsjaren (2019 & 2020) is een negatieve kasstroom begroot. De oorzaak is een negatief resultaat en forse uitgaven inzake groot onderhoud. In 2019 is de kasstroom in grotere mate negatief, omdat in 2019 meer investeringen in de materiële vaste activa zullen plaatsvinden. Er zijn voldoende liquide middelen aanwezig om de negatieve kasstroom op te vangen.

Kengetallen	Signaleringswaarde	2018	2019	2020	2021
		Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting
Weerstandvermogen	< 0,05	0,21	0,22	0,22	0,24
Vrije deel van het vermogen / totale baten					
Solvabiliteit	< 0,3	0,78	0,76	0,75	0,77
Eigen vermogen / totaal vermogen					
Liquideiteit	< 0,75	2,88	2,56	2,52	2,98
Viottende activa / kortlopende schulden					
Rentabiliteit	< 0	0,01	-0,01	0,00	0,01
Exploitatieresultaat / baten					
Huisvestingsratio	> 0,1	0,07	0,07	0,07	0,07
Huisvestingslasten / totale lasten					

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

Risicoparagraaf

Onderstaand een overzicht van de risico's verdeeld over de verschillende beleidsterreinen die de komende jaren de nodige aandacht zullen krijgen

Bestuur en organisatie

Passend Onderwijs

De effecten van de invoer van Passend Onderwijs zijn duidelijk zichtbaar en lopen door in de komende jaren. Deze liggen op het vlak van oplopend aantal arrangementen binnen de scholen en de daarvoor benodigde expertise binnen het personeelsbestand. Daarnaast is het aantal beschikbare plaatsen binnen het sbo en zo zeer beperkt waardoor de specialistische zorg nog meer binnen het basisonderwijs wordt belegd.

Personeel

De aantrekkende krapte op de arbeidsmarkt heeft nu en in de nabije toekomst effect op het personeelsbestand van de scholen binnen de stichting. Voldoende en kwalitatief goed personeel is moeilijk te vinden.

Financiën

Kabinetbeleid

De praktische uitwerking van het kabinetsbeleid leidt tot onzekerheid in de financiële huishouding van de stichting. Toekenningen worden laat omgezet in cijfers en ook blijft lang onduidelijk welke cijfers worden toegekend aan het gevoerde beleid. Dit resulteert in risico's binnen de exploitatie.

Huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT

Decentralisatie huisvesting

Als gevolg van de decentralisatie huisvesting zijn de kosten van het groot onderhoud (binnen- en buitenkant) ten laste van de scholen gekomen. Gemeenten zijn nog wel verantwoordelijk voor de kwaliteit van de schoolgebouwen maar het onderhoud is belegd bij de schoolbesturen. Montessorischool Nieuw Vreugd en Rust is gehuisvest in een schoolgebouw welke volgens de gemeentelijke richtlijnen in aanmerking komt voor groot onderhoud of nieuwbouw. Gezien de taakstelling van de betreffende gemeente, is de kans dat er ook daadwerkelijke nieuwbouw komt onzeker. Daar staat tegenover dat de onderhoudslast van het gebouw wel stijgt

Beheersing en monitoring van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Bovengenoemde risico's worden jaarlijks besproken. Hierbij wordt gekeken of het risico nog steeds actueel is en of er eventueel acties noodzakelijk zijn om de risico's te beperken. Bepaalde risico's kunnen in de meerjarenbegroting worden opgenomen.

Zonder aan de risico's een specifiek bedrag te koppelen, beschikt de stichting over voldoende vermogen om tegenvallers op te vangen als bepaalde risico's zich voordoen. In sommige gevallen heeft de stichting zich verzekerd tegen een aantal risico's. In 2019 zal een nieuwe risicoanalyse worden opgesteld. De nieuwe analyse zal basis zijn voor gesprek over het financiële risicobeleid.

Treasury verslag

In 2017 is er een concept Treasurystatuut voorgelegd aan het toenmalige bestuur, het nieuwe statuut is goedgekeurd en ondertekend op 13-12-2016. Het vastgestelde treasurystatuut voldoet aan de nieuwe regeling beleggen, belenen en derivaten die per 6 juni 2016 van kracht is.

De stichting heeft in het boekjaar 2018 gehandeld conform het thans geldende treasury statuut. De stichting beschikt niet over obligaties, aandelen of andere financiële instrumenten. De overblijvende liquide middelen zijn vast gezet op een spaarrekening. Deze gelden zijn vrij opneembaar. De mutatie van de liquide middelen over 2017 en 2018 staat vermeld in het kasstroomoverzicht.

Verslag 2018 Algemeen (Toezichhoudend) Bestuur

Het jaar 2018 is – evenals het voorgaande jaar – voor de Montessori Stichting Vreugd en Rust belangrijk geweest. Men zou het een voorzichtige consolidatie kunnen noemen sinds de stichtingsvorm op 31 januari 2017 formeel is vastgesteld en bekrachtigd. Dat partijen enigszins zoekende zijn geweest naar hun rol in deze nieuwe bestuursvorm, maakt dat het proces gekenmerkt wordt door een combinatie van daadkracht en afspraken over heldere besluitvormingsprocessen aan de ene kant en behoedzaamheid aan de andere. Het bestuur is zich bewust van het feit dat alle zaken goed moeten worden neergezet – met de Code Goed Bestuur als belangrijk richtsnoer – maar dat dat moet gebeuren op een manier die recht doet aan zorgvuldigheid en draagvlak. Dat neemt niet weg dat het Algemeen Bestuur onverkort invulling geeft aan zijn toezichhoudende rol en taken. De scheiding tussen de functies van bestuur en het toezicht op het bestuur is geborgd en het algemeen bestuur houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur en staat het bestuur met raad terzijde.

Het Algemeen Bestuur handelt conform de wettelijke verplichtingen van het toezichhoudend orgaan, zoals omschreven in artikel 17c lid 1 van de Wet op het Primair Onderwijs:

De toezichhouder is ten minste belast met:

- het goedkeuren van de begroting en het jaarverslag en, indien van toepassing, het strategisch meerjarenplan van de school;
- het toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur, bedoeld in artikel 171, eerste lid, onderdeel a, en de afwijkingen van die code;
- het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school verkregen op grond van deze wet;
- het aanwijzen van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek die verslag uitbrengt aan de toezichhouder of het toezichhoudend orgaan, en
- het jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld onder a tot en met d, in het jaarverslag.

Ten aanzien van punt C heeft het Algemeen Bestuur geen onregelmatigheden geconstateerd inzake de rechtmatige verwerving en besteding van de middelen. Dit betreft zowel de besteding van publieke- alsmede de private middelen.

In de beraadslagingen kwam de focus allereerst te liggen op de praktische gang van zaken, waarbij werd afgesproken dat de beide directeur-bestuursleden, tezamen vormend het DB, de leden van het Algemeen Bestuur met regelmaat informeren over de dagelijkse gang van zaken, waarbij het de leden van het Algemeen Bestuur vrijstaat om gevraagd of ongevraagd advies te geven.

Een en ander heeft op een natuurlijke wijze geleid tot een onderlinge verhouding waarbij de rollen geleidelijk zijn overgegaan naar toezicht (AB) en uitvoering (DB).

Met de beide directeurs is uitvoerig gesproken over de nieuwe (rechtspositionele) status die behoort bij hun nieuwe functie van directeur-bestuurder. Die gesprekken werden gevoerd door mevrouw Gijzen en de heer Luyendijk (voorzitter). Die gesprekken hebben geleid tot een duidelijk beeld over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur toegezien op de rechtspositionele gang van zaken rond het formatieplan, waar nodig. Er hebben zich geen schorsingen voorgedaan en de afspraken rond benoeming en beloning, met name van de beide directeur-bestuurders, zijn gemaakt en vastgelegd.

Op 19 september 2018 heeft het bestuur zich als geheel teruggetrokken op een locatie buiten de school om de afgelopen periode te evalueren en ook vooruit te kijken naar de route die een belichaming is van de ambities die binnen DB en AB leven. De leden van het Algemeen Bestuur hebben de werkzaamheden van het Dagelijks Bestuur geëvalueerd en vastgesteld dat de beide directeur-bestuurders zich steeds duidelijker hebben gekweten van de hen opgedragen taken en in het afgelopen jaar grote stappen hebben gezet.

Het Algemeen Bestuur heeft in zijn vergadering van 23 april 2018 goedkeuring verleend aan de begroting voor 2019. Ook heeft het Algemeen Bestuur positief besloten over de Jaarrekening, het bestuursverslag en (de eerste aanzetten van) het strategisch meerjarenplan.

De benoeming van de externe accountant, mr. drs. G.J. de Jong RA, Van Ree Accountants, was een herhaling van de benoeming van voorgaande jaren. Met hem heeft het Algemeen Bestuur zich verstaan over de cijfers van 2018 en na enkele toelichtingen en tekstuele aanpassingen, ingestemd met het verslag.

Besloten is dat de leden van het Algemeen Bestuur een jaarlijkse vergoeding voor hun werkzaamheden ontvangen van € 3000. Het AB heeft zich voorlopig nog niet gebogen over een rooster van aftreden, maar heeft zich voorgenomen dat op korte termijn te construeren.

Tot slot zij vermeld dat de contacten met de GMR tot nu toe bijzonder plezierig zijn verlopen: aan beide kanten overheerst tevredenheid over de gecreëerde rust en transparantie van de besluiten die volgens de lijnen van de vastgestelde statuten worden voorgelegd aan de leden van de GMR, ter goedkeuring dan wel instemming. Er is regelmatig bilateraal overleg tussen de voorzitters van GMR en Bestuur. Ook dat overleg is aangenaam en vruchtbaar.

Het bestuur (AB + DB) heeft in 2018 vergaderd op 12 april, 23 april, 18 juni en 13 november.

Het AB vergaderde in 2018 op 17 januari, 20 februari, 5 april, 16 mei en 12 september.

Het AB vergaderde in 2018 met de GMR op 11 januari en 3 juli.

Het Algemeen Bestuur heeft de volgende samenstelling:

de heer H. (Hans) Luyendijk (voorzitter)

Nevenfuncties

- Voorzitter van de onderwijscommissie van de Atlantische Commissie
- vaste adviseur van de Vereniging van Cultuurprofiel scholen
- Lid van het bestuur van Gast aan Tafel
- Voorzitter van het toneelgezelschap Het Portret spreekt

mevrouw E.M. (Elles) Driessen (aandachtgebied financiën)

- directeur bestuursbureau bij de Scholengroep Spinoza in Voorburg.

de heer B.M. (Boris) Kocken (aandachtgebied juridische zaken)

Nevenfuncties

- Lid RvT Stichting samenwerkingsverband passend primair onderwijs Aan den IJssel
- Lid Adviescommissie rechtsstatelijkheid Nederlandse orde van advocaten
- Voorzitter Commissie bezwaarschriften Beuningen
- Voorzitter Commissie bezwaarschriften Eindhoven
- Lid Commissie bezwaarschriften Noordoostpolder
- Lid/plaatsvervangend voorzitter Commissie bezwaarschriften Noordwijkerhout
- Lid/plaatsvervangend voorzitter Adviescommissie Raad Zandvoort

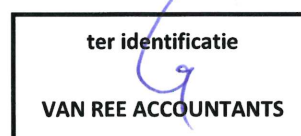
mevrouw C.H.M. (Corine) Gijzen (aandachtgebied Human Resources)

Nevenfuncties:

- HR adviseur bij Stichting het Rijlands Lyceum
- Lid telefoonpanel KWF bij landelijke tv-acties

Voorzitter van het Algemeen (Toezichhoudend) Bestuur

H. Luyendijk, juni 2019

B1 Balans per 31 december 2018

1 Activa	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
Vaste activa		
1.2 <u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	13.832	17.472
1.2.2 Inventaris en apparatuur	542.466	519.792
1.2.3 Leermiddelen	174.026	109.187
	730.324	646.451
1.3 <u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.8 Transitievergoeding & Snappet	55.291	46.650
	55.291	46.650
Totaal vaste activa	785.615	693.101
Viottende activa		
1.5 <u>Vorderingen</u>		
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW	205.289	206.941
1.5.5 Overige vorderingen	87.682	107.533
	292.971	314.474
1.7 <u>Liquide middelen</u>	1.040.009	1.115.828
Totaal viottende activa	1.332.980	1.430.302
Totaal activa	2.118.595	2.123.403
2 Passiva	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
2.1 <u>Eigen vermogen</u>		
2.1.2.1 Algemene reserve privaat	109.103	105.223
2.1.2.2 Algemene reserve publiek	947.893	886.391
2.1.3 Bestemmingsreserves	126.369	135.504
Totaal vermogen	1.183.365	1.127.118
2.2 <u>Voorzieningen</u>		
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	21.438	34.487
2.2.3 Overige voorzieningen	450.194	457.135
	471.632	491.622
2.4 <u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3 Crediteuren	51.353	60.327
2.4.6 Belastingen en premies sociale verzekeringen	206.532	189.560
2.4.9 Overlopende passiva en kortlopende schulden	205.713	254.776
	463.598	504.663
Totaal passiva	2.118.595	2.123.403

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

B2 Staat van baten en lasten 2018

	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	4.490.072	4.113.100	4.139.367
3.2 Overige overheidsbijdragen	17.045	19.700	19.492
3.5 Overige baten	<u>446.141</u>	<u>381.100</u>	<u>518.242</u>
Totaal baten	<u>4.953.258</u>	<u>4.513.900</u>	<u>4.677.101</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	3.903.336	3.620.000	3.707.025
4.2 Afschrijvingen	141.322	141.200	146.592
4.3 Huisvestingslasten	325.279	322.600	327.440
4.4 Overige instellingslasten	314.666	246.800	269.372
4.5 Leermiddelen (PO)	<u>212.724</u>	<u>178.700</u>	<u>179.794</u>
Totaal lasten	<u>4.897.327</u>	<u>4.509.300</u>	<u>4.630.223</u>
Saldo baten en lasten	<u>55.931</u>	<u>4.600</u>	<u>46.878</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	<u>316</u>	<u>1.400</u>	<u>1.455</u>
Saldo fin. baten en lasten	316	1.400	1.455
Resultaat	<u><u>56.247</u></u>	<u><u>6.000</u></u>	<u><u>48.333</u></u>

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B3 Kasstroomoverzicht 2018

	2018 EUR	2017 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	56.247	48.333
Overige mutaties EV	-	-
	56.247	48.333
Afschrijvingen	141.322	146.592
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Vorderingen	21.503	-3.187
- Financiële vaste activa	-8.641	-46.650
- Kortlopende schulden	-41.065	10.259
	-28.203	-39.578
Mutaties voorzieningen	-19.990	-1.235
	-19.990	-1.235
	149.376	154.112
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Materiële vaste activa	-225.195	-165.717
	-225.195	-165.717
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie overige langlopende schulden	-	-
	-	-
Mutatie liquide middelen	-75.819	-11.605
Beginstand liquide middelen	1.115.828	1.127.433
Mutatie liquide middelen	-75.819	-11.605
Eindstand liquide middelen	1.040.009	1.115.828

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B4 Grondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Materiele vaste activa

De gebouwen en inventaris en apparatuur worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

• Gebouwen	5%
• Inventaris en apparatuur (ICT)	8%-33%
• Leermiddelen	12,50%

Aanschaffingen met een waarde lager dan EUR 500 worden verantwoord in de staat van baten en lasten onder overige instellingslasten.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorzieningen

Schattingwijziging

Aanpassing percentage stijging loonkosten

Tot en met boekjaar 2017 is in de berekening van de jubileumvoorziening rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van de salarissen van 0,08%. Gezien de huidige omstandigheden op de arbeidsmarkt en te ontwikkelingen van de salarissen lijkt dit percentage aan de lage kant. Om deze reden is het percentage met ingang van boekjaar 2018 gewijzigd in een percentage van 2,0%. Door rekening te houden met een jaarlijkse stijging van de salariskosten met 2,0% geeft een betere inschatting van de toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit de verplichtingen inzake de jubileum regeling conform de CAO PO.

De resultaten van de wijziging van het percentage stijging salariskosten (effect op het vermogen en resultaat) zijn:

De voorziening jubileum volgens de oude grondslag per 31-12-2018: € 36.295

De voorziening jubileum volgens de nieuwe grondslag per 31-12-2018: € 41.864

Totaal positief/negatief effect op vermogen en resultaat: € - 5.569

Schattingwijziging

Aanpassing berekeningwijze jubileumvoorziening

Bij de berekening van de jubileumvoorziening wordt gerekend met het aantal dienstjaren in het onderwijs per medewerker. Tot en met boekjaar 2017 werd het aantal dienstjaren in het onderwijs per medewerker berekend door de geboortedatum te vermeerderen met 24 jaar. Hierbij werd er dus vanuit gegaan dat alle werkzame medewerkers vanaf 24-jarige leeftijd in het onderwijs werkzaam zijn geweest.

Gedurende 2018 zijn de werkelijke dienstjaren in het onderwijs per medewerker in beeld gebracht. Om een betere inschatting te kunnen maken, is ervoor gekozen om vanaf boekjaar 2018 uit te gaan van de werkelijke dienstjaren in het onderwijs per medewerker.

De resultaten van de schattingswijziging (effect op het vermogen en resultaat) zijn als volgt, waarbij rekening is gehouden met bovenstaande schattingswijziging :

De voorziening jubileum volgens de oude grondslag per 31-12-2018: € 41.864

De voorziening jubileum volgens de nieuwe grondslag per 31-12-2018: € 21.438

Totaal positief/negatief effect op vermogen en resultaat: € 20.426

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen (waaronder onderhoud) gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Op basis van de CAO verplichting en het beleid van de stichting krijgen medewerkers een jubileumuitkering bij het bereiken van een dienstverband van meerdere jaren. De voorziening jubileumuitkeringen dekt deze toekomstige verplichtingen om de uitkeringen te kunnen doen aan personeelsleden. De toevoegingen aan de voorziening jubileum zijn bepaald op basis van het personeelbestand met een verwacht 25- (helft maandloon) en/of 40-jarig (heel maandloon) dienstjubileum.

Er is geen voorziening voor ouderschapsverlof opgenomen. De kosten worden verantwoord in het jaar van opname in de staat van baten en lasten.

De toevoegingen aan de voorziening onderhoud zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarig-onderhoudsplan.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstrekken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Opbrengstwaardering

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1.2 Materiële vaste activa

	Verrijgings- prijs 1-1-2018	Afschrijvingen t/m 1-1-2018	Boekwaarde 1-1-2018	Mutaties 2018		Boekwaarde 31-12-2018	Verrijgings- prijs 31-12-2018	Afschrijvingen t/m 31- 12-2018
				Investeringen 2018	Afschrijvingen 2018			
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.1 Gebouwen en terreinen	158.044	-140.572	17.472	-	-3.640	13.832	158.044	-144.212
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.225.180	-705.388	519.792	122.824	-100.150	542.466	1.348.004	-805.538
1.2.3 Leermiddelen	375.538	-266.351	109.187	102.371	-37.532	174.026	477.909	-303.883
Totaal materiële vaste activa	1.758.762	-1.112.311	646.451	225.195	-141.322	730.324	1.983.957	-1.253.633

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2017 EUR	Mutaties + 2018 EUR	Mutaties -/- 2018 EUR	Boekwaarde 31-12-2018 EUR
1.3.8 Transitievergoeding Snappet	-	8.641	-	8.641
	46.650	-	-	46.650
	46.650	8.641	-	55.291
Totaal financiële vaste activa	46.650			55.291

1.5 Vorderingen

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW	205.289	206.941
1.5.5 Overige vorderingen		
Gemeente	634	-
Ouderbijdragen		
Openstaande ouderbijdragen	20.899	42.560
Voorziening dubieuze debiteuren	-20.899	-42.560
Debiteuren	206	5.524
Vordering Vervangingsfonds	2.195	20.279
Vooruitbetaalde kosten	78.679	81.537
Diversen (overlopende activa, VVF)	5.968	193
	87.682	107.533
Totaal vorderingen	292.971	314.474

M.i.v. het boekjaar 2018 is de vordering ten opzichte van het bedrijf "Snappet" opgenomen als financiële vaste activa vanwege het langlopende karakter van de overeenkomst. In voorgaande jaren was dit bedrag ad. € 46.650 opgenomen als vordering. De borg bedraagt € 150,- per tablet en zal retour worden ontvangen na teruglevering aan Snappet.

1.7 Liquide middelen

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
1.7.1 Kasmiddelen	466	425
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	230.629	186.937
1.7.3 Spaarrekeningen	808.914	928.466
Totaal liquide middelen	1.040.009	1.115.828

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting. De stichting heeft één Private Banking Spaarrekening bij ABN AMRO, waarvan het saldo vrij opneembaar is.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2017 EUR	Mutaties 2018		Saldo 31-12-2018 EUR
		Bestemming Resultaat	Overige Mutaties	
	EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.2 Algemene reserve				
2.1.2.1 Algemene reserve privaat	105.223	3.880	-	109.103
2.1.2.2 Algemene reserve publiek voor 1-8-2006	149.236	-	-	149.236
2.1.2.2 Algemene reserve publiek na 1-8-2006	737.155	61.502	-	798.657
	991.614	65.382	-	1.056.996
2.1.3.2 Bestemmingsreserve 'verdere versterking onderwijskwaliteit'	135.504	-23.991	-	111.513
Bestemmingsreserve 'inzet werkdrukmiddelen'	-	14.856		14.856
	135.504	-9.135	-	126.369
Totaal eigen vermogen	1.127.118	56.247	-	1.183.365

Bestemming van het exploitatiesaldo

De bestemming van het resultaat 2018 is als volgt

Algemene reserve publiek na 01-08-2006	61.502
Algemene reserve privaat	3.880
Verdere versterking onderwijskwaliteit	-23.991
Bestemmingsreserve inzet werkdrukmiddelen	14.856
Totaal	56.247

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2017 EUR	Mutaties			Saldo 31-12-2018 EUR	Kortlopende deel < 1 jaar EUR	Langlopende deel > 1 jaar
		Dotaties 2018 EUR	Onttrekkingen 2018 EUR	Vrijval 2018 EUR			
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	34.487	-	-5.862	-7.187	21.438	3.235	18.203
2.2.3 Overige voorzieningen							
Onderhoud	457.135	70.000	-76.941	-	450.194	221.711	228.483
Totaal voorzieningen	491.622	70.000	-82.803	-7.187	471.632	224.946	246.686

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
2.4.3 Crediteuren	51.353	60.327
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	165.162	148.843
2.4.8 Pensioenen	41.370	40.717
2.4.9 Overlopende passiva en kortlopende schulden		
Geoormerkte subsidies OCW	12.667	25.054
Egalisatie investeringssubsidie	4.131	5.821
Vakantiegeld	120.724	112.978
Vooruitontvangen Ouderbijdrage	10.770	45.017
Vooruitontvangen middelen SPPOH	31.805	35.988
Overige	25.616	29.918
	205.713	254.776
Totaal kortlopende schulden	463.598	504.663

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (model G)

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS, Art. 13 lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslag conform de subsidiebeschikking	
				Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
Subsidie voor studieverlof 2017	7 / 593 / 11095	12.093	12.093	x	
Subsidie zij-instroom	7 / 278 / 39992 27 november 2017	20.000	20.000		x
	Totaal	32.093	32.093		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS, Art. 13 lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op EL&I subsidies)

G2.A aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
		€	€	€	€
Geen subsidies					
	Totaal	-	-	-	-

G2.B doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	Saldo 01-01- 2018	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31- 12-2018	Saldo nog te besteden ultimo verslag jaar
		€	€	€	€	€	€
Subsidie High Five	1390246 / 12 juli 2018	43.100	-	21.550	17.958	17.958	3.592
	Totaal	43.100	-	21.550	17.958	17.958	3.592

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Overzicht subsidies

Overzicht geormerkte doelsubsidies gemeente Den Haag

Geormerkt en aflopend op 31-12-2018

	Jaar en kenmerk	Ontvangen in 2018	T.b.v. exploitatie 2018	T.b.v. invest. 2018	Te verrekenen
		€	€	€	€
Conciërgeregeling	ABBA / 8001617 / VOS-1638	3.772	-3.772	-	-
Totaal aflopend		3.772	-3.772	-	-

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B6 Niet uit de balans blijkende rechten, verplichtingen en regelingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Op de locatie Leidschenveen geldt een meerjarig contract met de Haagse Scholen voor het gebruik van een aantal lokalen. Deze lokalen zijn benodigd om het totale aantal leerlingen conform het genormeerde aantal groepen te huisvesten.

Hiervoor wordt een materiele vergoeding betaald aan de Haagse Scholen. De vergoeding staat gelijk aan de genormeerde vergoeding voor water, gas, elektra en onderhoud (vanuit het ministerie) voor het genormeerde aantal groepen die gebruik maken van deze lokalen. Deze lokalen worden toegewezen door de gemeente Den Haag om de leegstand van lokalen zoveel mogelijk te beperken.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

WNT-verantwoording 2018 Montessori Stichting Vreugd en Rust

De WNT is van toepassing op Montessori Stichting Vreugd en Rust. Het voor Montessori Stichting Vreugd en Rust toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 111.000, bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse A.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functie vervulling

Bedragen x € 1	E.J. de Korte	R.C.P. van der Veer	M.P. Stuijbergen
Functiegegevens	Lid Dagelijks Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur
Aanvang en einde functie vervulling in 2018	1/1 - 31/7	1/1 - 31/12	1/8 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	53.991	86.129	32.389
Beloningen betaalbaar op termijn	8.578	14.546	3.102
Subtotaal	62.569	100.675	35.491
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	64.471	111.000	46.529
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	62.569	100.675	35.491
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017

Bedragen x € 1	E.J. de Korte	R.C.P. van der Veer	M.P. Stuijbergen
Functiegegevens	Lid Dagelijks Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur	N.v.t.
Aanvang en einde functie vervulling in 2017	1/2 - 31/12	1/3 - 31/12	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	N.v.t.
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	79.681	63.045	-
Beloningen betaalbaar op termijn	11.948	9.595	-
Subtotaal	91.629	72.640	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	97.912	89.704	-
Totale bezoldiging	91.629	72.640	-

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2018

H. Luijendijk	E.M. Pool-Driessen	B.M. Kocken	C.H. Gijzen-Ravensbergen
Voorzitter Algemeen Bestuur 1/1 - 31/12	Lid van het Algemeen Bestuur 1/1 - 31/12	Lid van het Algemeen Bestuur 1/1 - 31/12	Lid van het Algemeen Bestuur 1/1 - 31/12

Bezoldiging

Totale bezoldiging

Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.

-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

3.500	3.500	3.500	3.500
16.650	11.100	11.100	11.100
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017

Bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2017

H. Luijendijk	E.M. Pool-Driessen	B.M. Kocken	C.H. Gijzen-Ravensbergen
Voorzitter Algemeen Bestuur 1/11 - 31/12	Lid van het Algemeen Bestuur 1/11 - 31/12	Lid van het Algemeen Bestuur 1/11 - 31/12	Lid van het Algemeen Bestuur 1/11 - 31/12

Bezoldiging

Totale bezoldiging

Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.

-	-	-	-
2.682	1.788	1.788	1.788

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen zijn niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

B7 Overzicht verbonden partijen

Statutaire Naam	Juridische vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018	Resultaat jaar 2018	Omzet 2018	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Deelname percentage	Consolidatie ja/nee
Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden	Stichting	Den Haag	4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	2018		Begroting 2018		2017
	EUR		EUR		EUR
3.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW					
Rijksbijdrage OCW (PO)	<u>4.116.328</u>	4.116.328	<u>3.817.500</u>	3.817.500	<u>3.816.177</u>
					3.816.177
3.1.2 Overige subsidies OCW					
Geormerkte subsidies	17.958		-		-
Overige subsidies OCW	<u>172.467</u>	190.425	<u>154.700</u>	154.700	<u>160.572</u>
					160.572
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen SWV PO					
Ontvangen zorgmiddelen	108.729		100.900		105.996
Arrangementen zorgkinderen	<u>74.590</u>		<u>40.000</u>		<u>56.622</u>
		183.319		140.900	
					162.618
Totaal rijksbijdragen OCW	<u>4.490.072</u>		<u>4.113.100</u>		<u>4.139.367</u>

3.2 Overige overheidsbijdragen

	2018 EUR		Begroting 2018 EUR		2017 EUR
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen 3.2.1.3 Overige gemeentelijke bijdragen Subsidie conciërge Overige	<u>3.772</u> <u>13.273</u>		<u>4.000</u> <u>15.700</u>		<u>3.870</u> <u>15.622</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u><u>17.045</u></u>		<u><u>19.700</u></u>		<u><u>19.492</u></u>

3.5 Overige baten

	2018 EUR		Begroting 2018 EUR		2017 EUR
3.5.1 Opbrengst verhuur	11.615		10.000		12.017
3.5.2 Detachering personeel	17.627		16.800		28.693
3.5.5 Ouderbijdragen	340.887		317.500		367.962
3.5.5 Schoolkamp	44.121		35.100		58.567
3.5.10 Overige	<u>31.891</u>		<u>1.700</u>		<u>51.003</u>
Totaal overige baten	<u><u>446.141</u></u>		<u><u>381.100</u></u>		<u><u>518.242</u></u>

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
4.1.1 Lonen en salarissen	2.892.231	3.490.800	2.639.738
4.1.2.1 Sociale lasten	671.338		570.944
4.1.2.2 Pensioen lasten	381.230		355.478
4.1.3 Overige personele lasten			
4.1.3.3 Overige			
Inhuur derden	25.455	10.000	92.579
Dotatie/onttrekking/vrijval Jubileumuitkering	-13.050	-	1.997
Scholing	50.875	60.000	115.040
Overige	69.947	59.200	62.182
Totaal overige	133.227	129.200	271.798
Totaal overige personele lasten	133.227	129.200	271.798
4.1.4 Uitkeringen (-/-)	-174.690	-	-130.933
Totaal personele lasten	3.903.336	3.620.000	3.707.025

Samenstelling van de formatie

Ultimo 2018 heeft de stichting voor 56,63 FTE aan personeel aangesteld (2017 : 58,06). Deze werkzaamheden worden verricht door 75 personen. Van deze personen hebben er 25 een fulltime baan en 50 een parttime baan. De stichting heeft 65 vrouwen - en 10 mannen in dienst.

Afschrijvingen

	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
4.2.2 Gebouwen	3.640	3.800	3.640
4.2.3 ICT en inventaris	100.150	100.600	109.705
4.2.5 Leermiddelen PO	37.532	36.800	33.247
Totaal afschrijvingen	141.322	141.200	146.592

4.3 Huisvestingslasten

	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
4.3.1 Huurlasten	23.956	26.000	25.334
4.3.3 Onderhoudslasten	50.348	40.000	51.191
4.3.4 Lasten voor energie en water	45.818	58.400	51.855
4.3.5 Schoonmaakkosten	121.137	112.100	115.111
4.3.6 Belastingen en Heffingen	14.020	16.100	13.949
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	70.000	70.000	70.000
	325.279	322.600	327.440
Totaal huisvestingslasten	325.279	322.600	327.440

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

4.4 Overige instellingslasten

	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
Administratie en beheer	52.436	51.000	51.430
Accountantskosten	6.148	7.000	5.815
Ondersteuningskosten bestuur	27.733	15.000	491
Overige	18.850	18.400	23.690
	105.167	91.400	81.426

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

		Van Ree 2018	Van Ree 2017	
Onderzoek van de jaarrekening	€	6.148	€	5.815
Andere controleopdrachten	€	-	€	-
Fiscale adviezen	€	-	€	-
Andere niet-controledienst	€	-	€	-
	€	6.148	€	5.815
4.4.2 Inventaris en apparatuur				
Vervanging inventaris	-	-	-	1.422
				1.422
4.4.4 Culturele vorming	19.737	15.700	11.724	
Schoolmaatschappelijk werk	2.400	3.000	1.080	
Kosten subsidie naschoolse activiteiten	-	-	-	
Projectgelden	46.487	16.100	26.015	
Schoolkamp	47.083	35.100	50.412	
Overige	93.792	85.500	97.293	
	209.499	155.400	186.524	
Totaal overige instellingslasten	314.666	246.800	269.372	

	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
4.5 Leermiddelen	87.918	78.900	78.571
Reproductie	27.344	25.000	24.575
ICT	69.002	52.800	52.531
Overige	28.460	22.000	24.117
	212.724	178.700	179.794
5 Financiële baten en lasten			
	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
5.1 Financiële baten			
5.1.1 Rentebaten	316	1.400	1.455
5.1.2 Overige financiële baten	-	-	-
	316	1.400	1.455
Saldo fin. baten en lasten	316	1.400	1.455

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

C1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan na balansdatum 31-12-2018.

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

C2 Controleverklaring

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS